บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังนี้

เครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ เอกสารต่าง ๆ รายงานสัมมนาอาจารย์พี่เลี้ยง และรายงานการสัมมนานักศึกษาฝึกสอน ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดขึ้น ตลอดจนการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น สำหรับเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ลักษณะของแบบสอบถาม มี 3 ชุด

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง มีลักษณะเหมือนกัน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่หนึ่ง เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End)

ตอนที่สอง เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการสอน การจัดและการปกครองชั้น มนุษยสัมพันธ์ การวัดและการประเมินผล และประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพ ตามความเห็นของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่สาม เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open - End)

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาฝึกสอน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่หนึ่ง เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End)

ตอนที่สอง เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการสอน การจัดและการปกครองชั้น มนุษยสัมพันธ์ การวัดและการประเมินผล และประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่สาม เกี่ยวกับปัญหาความต้องการและความคิดเห็นทั่วไป ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย-ศิลปากร เป็นแบบสอบถามแบบเติมข้อความให้สมบูรณ์ (Open End)

ตัวอย่างประชากร

1. อาจารย์นิเทศก์ที่ทำการนิเทศและเคยทำการนิเทศการฝึกสอนในโรงเรียนฝึกสอนมาแล้ว จำนวนทั้งหมด 21 คน

2. อาจารย์พี่เลี้ยงที่ควบคุมดูแลนักศึกษาฝึกสอนในโครงการฝึกสอนของคณะ-ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2518 จำนวนทั้งหมด 61 คน จากโรงเรียนฝึกสอนในโครงการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 7 โรง วิทยาลัยครู 1 โรง และโรงเรียนทั้งหมด 8 โรงนี้ เป็นโรงเรียนรัฐบาลทั้งสิ้น โรงเรียนฝึกสอนเหล่านี้ได้แก่

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย

โรงเรียนสามพรานวิทยา

โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย

โรงเรียนราชินีบูรณะ

โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา

โรงเรียนสระกระเทียมวิทยาคม (สังวรเจษฎ์ประภาคม)

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาลัยครูนครปฐม

3. นักศึกษาฝึกสอนชั้นปีที่ 4 สาขามัธยมศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ออกฝึกสอนประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2518 จำนวนทั้งหมด 72 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอนทั้งหมด ต่อจากนั้นได้ส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนฝึกสอนต่าง ๆ พร้อมกับเก็บรวบรวมด้วยตนเอง แบบสอบถามบางส่วนมีผู้อื่นช่วยรวบรวมมาให้ ปรากฏว่าแบบสอบถามของอาจารย์นิเทศก์ได้รับคืนมา 17 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.95 แบบสอบถามของอาจารย์พี่เลี้ยงได้รับคืนมา 55 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.16 และแบบสอบถามของนักศึกษาฝึกสอนได้รับคืนมา 57 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.17

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนมาแจกแจง (Tally) หาความถี่ของคำตอบ โดยแยกตามหัวข้อในแบบสอบถาม แล้วคิดเป็นร้อยละ หาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร [1]

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fx}{N}$$

แล้วนำเสนอในรูปตารางและแบบความเรียง

---

[1] ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร : ไทยวัฒนาพาณิชย์, 2515) หน้า 40.

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน มาแจกแจง (Tally) หาความถี่ของคำตอบแต่ละรายการ จัดเป็นอันดับแล้วหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนให้แต่ละอันดับ ดังนี้

มาก	เทียบกับคะแนน	3	คะแนน
ปานกลาง	"	2	"
น้อย	"	1	"
ไม่มี	"	0	"

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว นำมาเทียบอันดับโดยถือเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.56 – 3.00	ถือว่ามาก
"	1.56 – 2.55	ถือว่าปานกลาง
"	0.56 – 1.55	ถือว่าน้อย
"	0.00 – 0.55	ถือว่าไม่มี [2]

ค่าเฉลี่ยที่ได้แต่ละรายการนี้ นำมาเปรียบเทียบระหว่างความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน แล้วนำเสนอในรูปตาราง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง มาแจกแจง (Tally) หาความถี่ โดยแยกตามหัวข้อในแบบสอบถาม แล้วคิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและแบบความเรียง

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ของนักศึกษาฝึกสอน มาแจกแจง (Tally) หาความถี่ของคำตอบ นำเสนอในรูปตาราง

---

[2] Bruce J Biddle, and William J.Ellena. Contemporary Research on Teacher Effectiveness. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1964, PP. 50 - 51.